

Samen 100 jaar Heerlerbaan

Op zoek naar vermogen, kracht, talent en verbinding

Projectplan

Samenvatting

100 jaar Heerlerbaan. Het Heerlens stadsdeel Heerlerbaan organiseert in 2017 en 2018 een themaperiode over zijn herkomst en kijkt naar de toekomst, met een breed programma door en voor inwoners, verenigingsleven, instellingen en bedrijfsleven.

100 jaar Voetbalvereniging RK HBS is in 2016 al gevierd. In 2017 is het 100 jaar geleden dat de parochie Sint Joseph werd gesticht en het kerkelijk zangkoor werd opgericht. In 1918 werden de harmonie Sint Joseph en de woningvereniging Heerlerbaan opgericht. Beiden zijn gefuseerd, de een tot Koninklijke Harmonie Heerlen, de ander tot Weller, maar ze zijn geworteld op de Heerlerbaan. Als we nu de diverse ideeën van deze jubilarissen bij elkaar brengen en een organisatie opstarten staan we in 2017 en 2018 klaar voor bijzondere jubileumjaren op de Heerlerbaan. Daarom organiseerde de Koninklijke Harmonie Heerlen een aantal bijeenkomsten met het onderwerp '100 jaar Heerlerbaan'. Vele redenen om de komende twee jaar feest te vieren en dat onder een gezamenlijke noemer te doen.

Heerlerbaan100 (H100) gaat niet alleen over het verleden maar ook over nu en de toekomst van de Heerlerbaan. Wij willen het verhaal van de Heerlerbaan verankeren en ons laten inspireren voor toekomstige ontwikkelingen van dit kleinste Heerlens stadsdeel met 10.000 inwoners en een rijk verenigingsleven.

H100 bestaat daarom uit twee pijlers:

1. Activiteiten die het verhaal van het verleden zichtbaar maken.
2. Vermogen van de gemeenschap versterken. Daarbij gaat het om het samenbrengen en binden van inwoners, instellingen en het verenigingsleven.

De uitvoerende organisatie 100 jaar Heerlerbaan ligt in handen van de stichting '100 jaar Heerlerbaan'. Naast vertegenwoordigers van het verenigingsleven neemt de Stichting Buurtontwikkeling Heerlerbaan (SBOH) zitting in het stichtingsbestuur.

Als artistiek adviseur is Jos Zandvliet benoemd. Hij is het artistieke hart van de community art projecten van stichting ACCU. Jos Zandvliet was 30 jaar kernlid van DOGtroep (performance-theatergroep) die in Nederland en het buitenland locatievoorstellingen maakte in samenwerking met beeldend kunstenaars, muzikanten, acteurs, jong talent, plaatselijke amateurs en bewoners.

De financiering van het programma kan alleen worden gerealiseerd met bijdragen van de gemeente Heerlen, de SBOH, (cultuur)fondsen, sponsors, verenigingen en vrijwilligers en de inbreng van programmapartners.

Het enthousiasme van H100 heeft zich al breed verspreid op de Heerlerbaan. De betrokkenheid uit de Heerlerbaanse gemeenschap is groot. De Heerlerbaan zelf, en de stad Heerlen, verdienen het dat 100 jaar Heerlerbaan op grootste wijze wordt gevierd.

Inhoud

1. Heerlerbaan
2. Aanleiding, doel programma en doelgroepen
3. Programma
4. Organisatie
5. Communicatie
6. Tijdsplanning

1. Heerlerbaan

1.1. Algemeen

Aan en rond de "baan" van Heerlen naar Aken ontstond al bijzonder lang geleden bewoning. Hoewel velen denken dat de naam Heerlerbaan is genoemd naar de "weg naar Heerlen" is de oorspronkelijke "Hierbaan", wat wil zeggen "(Romeinse) hoofdweg voor het leger". De bronnen van de Caumerbeek (Caumer is een verbastering van Cauborn of Caldenborn, hetgeen 'koude bron' betekent) waren in de Romeinse tijd al in gebruik, en in de middeleeuwen nog steeds of opnieuw. Tot in de twintigste eeuw bleef de behuizing langs de Heerlerbaan een kleinschalige lintbebouwing. Tot in de 20er jaren was er nog geen sprake van stedelijke ontwikkeling en bestond de Heerlerbaan nog voornamelijk uit landbouwgronden waartussen zich een aantal buurtschappen en gehuchten bevonden. De snel groeiende mijnindustrie heeft grote gevolgen voor de Heerlerbaan. Vanaf 1918 bouwde de Woningbouwvereniging Heerlerbaan 198 woningen voor de huisvesting van mijnwerkers. Tevens werd de rooms katholieke St. Josephkerk, een jongens- en meisjesschool en een politiebureau gevestigd. De eerste verenigingen zagen nu ook het daglicht. In 1916 de voetbalvereniging RKHBS, in 1917 het Kerkelijk Mannenkoor St. Caecilia en in 1918 Harmonie St. Joseph. In 1920 werd de eerste steen gelegd voor de voormalige St. Elisabethkliniek, de monumentale vroedvrouwschool, het huidige Parc Imstenrade.

In 1900 telde de Heerlerbaan rond 1200 inwoners. De bebouwing concentreerde zich tot dan toe voornamelijk rond de bovenloop van de Caumerbeek (Bautsch, Caumer en Rukker) en de voormalige rijksweg tussen Heerlen en Aken (Heerlerbaan, Locht en Valkenhuizen). Verder in het buitengebied lagen nog de kernen Beitel en Vrusschehueske. Medio jaren '50 telde de Heerlerbaan al 6000 inwoners.

Op de Heerlerbaan was geen mijnschacht te vinden, maar het mijnverleden heeft de Heerlerbaan wel veranderd vanwege mijnschade. In de jaren '40 en '50 van de vorige eeuw openbaarde zich dit fenomeen op de Heerlerbaan. Tientallen huizen vertoonden mijnscheuren en verzakkingen. De omgeving van de Dr. Cl. Meulenmanstraat werd het ergste getroffen. De kerk, parochiehuis, klooster, jongensschool en woningen moesten worden gesloopt. Ook een van de mooiste gebouwen die de Heerlerbaan rijk was, het Sterrenhuis en het politiebureau, aan de Heerlerbaan, moesten vanwege mijnschade worden afgebroken. Als gevolg van de mijnschade verloor de Heerlerbaan haar hart en haar beeldbepalende gebouwen.

In de jaren '60 en '70 groeide de Heerlerbaan, onder andere vanwege de komst van het ABP en het CBS, verder tot rond 10.000 inwoners. Er kwam een nieuw winkelcentrum (d'r Bauts), gemeenschapshuis (Caumerbron) en verrezen er hoge flatgebouwen (Peter Schunckstraat) aan de rand van het kleinste stadsdeel van Heerlen. De in 1918 gebouwde mijnwerkerswoningen zijn eind twintigste eeuw vervangen door nieuwbouw. De laatste nieuwbouwwijken betreffen de villawijken Caumerbron en Hoogveld. Vanaf 1994 wonen ca. 400 vluchtelingen in het AZC Heerlen (Imstenrade).

1.2. Sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen op de Heerlerbaan

Tot 1900 was de Heerlerbaan overwegend agrarisch georiënteerd. Met de komst van de mijnbedrijven vreesden de overheid, de clerus en de mijnbedrijven dat een te snelle en ongecontroleerde industriële ontwikkeling in de Limburgse mijnstreek zou leiden tot verpaupering, moreel verval en arbeidersopstanden. De geestelijkheid en de mijnbedrijven trachten de ontwikkeling van de mijnregio te controleren door activiteiten te ontplooiën op sociaal gebied. Dit 'beschavingsoffensief' zorgde ook op de Heerlerbaan voor woningbouw, onderwijs, een eigen kerk, verenigingsleven, parochiegebouw en zusterklooster. Het sterk groeiende Heerlen was weer een katholiek kerkdorp, de in 1918 opgerichte St. Josephparochie Heerlerbaan, met vele vrijwilligers rijker. Een van de stuwende krachten van de ontwikkeling van de Heerlerbaan was de op de Hoeve Corisberg wonende Antoon Scheepers, KVP raadslid en wethouder van de gemeente Heerlen, kerkmeester en eerste voorzitter van de Woningbouwvereniging Heerlerbaan en voorzitter van het Burgerlijk Armenbestuur.

Met 93% katholieke inwoners tot eind jaren '60 van de vorige eeuw was de Heerlerbaan een homogene gemeenschap. Het was de tijd waarin geluk heel gewoon was. De gemeenschap was overzichtelijk, het leven simpel en de rollen verdeeld met sleutelwoorden als verzuiling, regenten en bekokstoven. Maar ook de periode waarin werd gerockt en rolled, de TV de huiskamer veroverde en de liefde werd bedreven buiten het huwelijk met condoom. Verzorgingsstaat, kerk en verenigingsleven beleefden hun hoogtepunt. De 'katholieke zuil' raakte in de jaren '60 aan het wankelen. We wilden ons allemaal graag losmaken. Een samenleving waarin de rol van de religie niet langer dominant was in de organisatie van de samenleving. We moesten zelfstandige individuen worden, bevrijd van al de knellende banden. Geen verschil meer tussen arbeider en directeur, tussen mannen en vrouwen. De transitie van verzuilde naar seculiere samenleving voltrok zich in één generatie.

Medio jaren '80 van de vorige eeuw kwam ook de klassieke verzorgingsstaat onder vuur te liggen. Op een PvdA partijcongres in 1991 zei Wim Kok dat de verzorgingsstaat niet in volle omvang viel te handhaven. Letterlijk zei hij: "Wij zitten nu in een overgangsfase: van verzorgingsstaat naar een werkzame, naar een participatiesamenleving". In zijn eerste troonrede in 2013 zei koning Willem Alexander: "De klassieke verzorgingsstaat verandert langzaam maar zeker in een participatiesamenleving. Van iedereen die dat kan, wordt gevraagd verantwoordelijkheid te nemen voor zijn of haar eigen leven en omgeving. Wanneer mensen zelf vorm geven aan toekomst, voegen zij niet alleen waarde toe aan hun eigen leven, maar ook aan de samenleving als geheel".

Nu in het begin van de 21^e eeuw is er een groot verlangen naar geborgenheid. Mensen willen vooral zekerheid; terug naar de hiërarchie, naar de "veilige zuil". Geen Europa meer. Weg met die enge buitenwereld. Terug naar het kleine Nederland, naar de eigen veilige wijk, buurt en straat.

Corisbergweg bronnengebied Caumerbron

1.3. Kenmerken Heerlerbaan 2015

Enkele sociaal-maatschappelijke kenmerken van de huidige Heerlerbaan zijn: (Bron: o.a. Centrumontwikkeling Heerlerbaan, juni 2015).

- A. Het stadsdeel laat een negatieve ontwikkeling van de leefbaarheid zien op de Heerlerbaan;
- B. Het stadsdeel heeft enkele aantrekkelijke woonbuurten;
- C. Het stadsdeel heeft 2 RK Parochies (St. Joseph en Andreas) en 2 basisscholen (katholiek en openbaar);
- D. Het stadsdeel heeft een multifunctionele accommodatie (Caumerbron 1975) bestaande uit een basisschool, gemeenschapshuis en gymnastiekzaal;
- E. Het stadsdeel heeft een groot verenigingsleven dat echter slechts beperkt samenwerkt;

Huidige verenigingen (bron o.a. gemeentelijke informatiegids)

1916 RKHBS (voetbalvereniging)

1917 Kerkelijk zangkoor St. Caecilia (fusie 2012 met St. Caecilia Welten)

1918 Harmonie St. Joseph (fusie in 2008 met Koninklijk Harmonie Orkest Heerlen tot Koninklijke Harmonie Heerlen)

1932 LKV - Limburgse Vrouwenbeweging Afdeling Heerlerbaan

1944 Mannenkoor Polyhymnia

1945 Scouting Don Bosco

1947 SV Marathon (gymnastiekvereniging)

1949 Fluit- en Tamboerkorps "Prinses Marijke"

1949 Bridgeclub Coriovallum

1962 Carnavalsvereniging "Soeplummele"

1966 Zonnebloem Heerlerbaan

1976 Stichting Jeugdcarnaval Heerlerbaan

1983 Mannenkoor "De Baanzenger"

1984 Carnavalsvereniging "VV De Hingste"

1991 Fotoclub Heerlerbaan

1997 Popkoor "Ut Koer"

Wij stellen de Heerlerbaan graag open tijdens de feestperiode voor belangstellenden uit andere Heerlense en Parkstad buurten.

Het programma H100 biedt bewoners, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en verenigingen daar ruimschoots gelegenheid toe. Het beoogt de herinnering levend te houden aan de stichters van het 'nieuwe' Heerlerbaan dat in het begin van de twintigste eeuw een metamorfose doormaakte van agrarisch gebied naar een van de nieuwe stadsdelen van Heerlen. En nu aan het begin van de 21^e eeuw staat deze gemeenschap, door een sterk veranderende wereld, weer voor een grote uitdaging.

2. Aanleiding, doel programma en doelgroepen

2.1. Aanleiding

Op initiatief van de Koninklijke Harmonie Heerlen is de Stichting 100 jaar Heerlerbaan opgericht om de viering van 100 jaar Heerlerbaan te organiseren. De stichting heeft een uitgebreid inhoudelijk programma samengesteld. Dit programma is er onder meer op gericht de sociale samenhang te verbeteren en in te spelen op enkele onder 1.3. genoemde problemen.

Op de Heerlerbaan wonen 10.000 mensen. Zij werken in bedrijven en instellingen en zijn lid van een vereniging (sport/cultuur), een sociale beweging (Greenpeace, Amnesty), en/of actief betrokken bij kerk, politiek of school. En zetten zich in voor de leefbaarheid en het buurtbeheer.

De deelname van kinderen en jongeren aan maatschappelijke activiteiten moet al op jonge leeftijd worden gestimuleerd. Hierdoor is de kans groter dat ze later, als volwassene, volwaardig meedraaien in de samenleving. Het verenigingsleven is een kweekvijver waar jongeren de kansen krijgen om zich te ontwikkelen, projecten of evenementen op te zetten en kennis te maken met participatie en te zoeken naar een gemeenschappelijk belang. Daarom willen wij vooral jongeren betrekken bij '100 jaar Heerlerbaan'.

100 jaar Heerlerbaan wil met de bewoners op zoek naar hun thuis 'het nest' waar plaats is voor mythes, tradities en passie. We gaan samen werken met mensen die zich verloren voelen. We leggen nieuwe bouwstenen voor een stadsdeel waar je erbij hoort. Wij geven de gemeenschap van het stadsdeel Heerlerbaan met 100 jaar Heerlerbaan een impuls aan een gemeenschap die om je geeft, waar je bij hoort. Werk in uitvoering voor 'het nest Heerlerbaan'.

2.2. De 100 jarigen

2016 RKHBS

RKHBS, de voetbalvereniging van de Heerlerbaan, is opgericht op 4 mei 1916 en is de oudste voetbalvereniging van Heerlen. Het plein voor de in aanbouw zijnde oude kerk op de Heerlerbaan was de 'hangplek' van de Heerlerbaanse jeugd in 1916. In de keuken van de familie Franssen werd voetbalclub Concordia geboren. Tot de oprichters behoorden de heren W. Bosch, C. Cloos, A. Franssen, J. Kemp, H. Lankohr, en P. Ruyters. Als speelterrein werd clandestien een weiland van weduwe Smeets aan de Ridderweg in gebruik genomen. Daarna werd er nog gespeeld op een weiland naast het huidige kerkhof aan de Dr. C. Meulenmanstraat, een weiland tegenover het vroegere politiebureau op de hoek Heerlerbaan/Caumerweg, een locatie bij hoeve Packbier aan de Vullingsweg in de buurt van Valkenhuizen, in de buurt van de Schiffelderhoeve en op diverse andere plaatsen op de Heerlerbaan. De naam Concordia veranderde al snel in Apollo en wijzigde uiteindelijk in 1925 in RKHBS. Vanaf 1948, na vele zwerftochten, is de voetbalclub gevestigd op de sportlocatie aan de Zandweg gelegen aan de rand van het Imstenraderbos. Het eerste clubgebouw aan de Zandweg was het oude houten Groene Kruisgebouw. In 1966 werd de houten noodbouw vervangen door een voormalig OVS (Ondergrondse Vakschool) gebouw. Inmiddels groeide de vereniging als kool en in 1975 werd het besluit genomen om onder eigen beheer een nieuw clubgebouw met kantine te realiseren. In 1981 werd het clubgebouw uitgebreid met een jeugdhoeve. In 2003 nam de gemeente Heerlen het besluit om het 'Sportpark Imstenrade' te verplaatsen naar de overkant van de Zandweg. De vereniging koos hierbij voor een geheel nieuwe huisvesting naar een ontwerp van oud-HBS-er, architect Wiel Arets. In augustus 2008 werd het nieuwe sportcomplex in gebruik genomen. Nu in 2016 is RKHBS nog steeds een sterke, bloeiende sportvereniging.

2017 Parochie St. Joseph

Eén van de eerste parochies, die van de moederkerk St Pancratius werd afgesplitst, was de "Heerlerbaan", waar op 6 augustus 1916 de plechtige eerste steenlegging van de nieuw te bouwen St. Josephkerk plaats had onder leiding van bouwpastoor H. Erens. Architect van de oude kerk was Jos Seelen. De inzegening vond plaats op 28 oktober 1917. Gelijk met de kerk verrees een pastorie. In 1923 werd de kerk voltooid, o.a. door de bouw van een klokkentoren.

Reeds voor de Tweede Wereldoorlog begon de kerk onder ernstige mijnschade van de Oranje Naussau I en de Staatsmijn Wilhelmina te lijden. Nog voor de Tweede Wereldoorlog werden stalen netten in het schip gehangen om vallend puin op te vangen. Niet veel later werden de gewelven gesloopt en kwam er op de netten een houten plafond. De toren ging steeds meer voorover hangen en stond op het laatst 1.65 meter uit het lood, zodat in 1944 het bovenste deel uit veiligheidsoverwegingen afgebroken moest worden. Gelet op de slechte toestand van het gebouw kerkte de parochie in de kapel van de Vroedvrouwenschool en het oude patronaat. De oude kerk werd gesloopt na gereedkoming van de nieuwbouw. De nieuwe kerk (architect Franchamps) werd gebouwd onder de pastoors B. Diederer (tot 1 augustus 1957) en G.B.J. Horsmans (1957-1963). De feitelijke begeleiding van de bouw lag echter in de handen van kapelaan J.W. Janssen, zodat Heerlerbaan geen bouwpastoor, maar een bouwkapelaan had. De eerste steen werd gelegd op 27 oktober 1957 door de deken van Heerlen, mgr. Bemelmans. Bemelmans zegende de kerk op 22 december 1958 in. Mgr. Moors consacreerde de kerk op 26 juni 1960. Charles Eyck tekende voor de kruisweg, het drieluik boven het altaar, etc. etc. voor de nieuwe kerk.

In november 1967 vierde de parochie het 50-jarig bestaan met een groots opgezette wereldlijke feestweek voor de gemeenschap van de Heerlerbaan. Er waren muzikale optredens van het Harmonieorkest der Staatsmijnen, de Koninklijke Philharmonie Bocholtz, het Limburgs Symfonie Orkest, Zuid Nederlandse Opera, Beatgroep "The Outsiders" en Heerlerbaanse verenigingen en vele anderen. Nu in 2016 is de rol van de St. Josephparochie als trekker van de gemeenschap verdwenen en heeft deze over moeten dragen aan de SBOH (Stichting Buurtontwikkeling Heerlerbaan).

2018 Woningbouwvereniging Heerlerbaan

De op 24 september 1918 opgerichte woningbouwvereniging 'Heerlerbaan' begon in datzelfde jaar met de bouw van de eerste groep van 198 woningen, die hoofdzakelijk langs de Caumerweg, de Kanaalstraat, de Bautscherweg en de Corisbergweg verrezen. Dit alles onder leiding van voorzitter A.A. Scheepers, woonachtig op de historische "Corisberg", kerkmeester van de parochie en tevens wethouder van de gemeente Heerlen. Vanaf 1918 heeft de toenmalige woningbouwvereniging 'Heerlerbaan' vele woningen gebouwd. Zoals vanaf 1968 de flats in de buurt van de Rukkerweg, de latere Peter Schunckstraat, de woningen in het verlengde van de Caumerboord tot aan de Keerweg en de woningen tussen globaal de Vullingsweg en de Kerkraderweg. Momenteel vindt er een grote renovatie van de flats aan de Peter Schunckstraat plaats die in 2018 gereed zal zijn. Het huidige Weller Wonen, de opvolger van de woningbouwvereniging Heerlerbaan, exploiteert 2360 woningen op de Heerlerbaan.

2018 Harmonie St. Joseph (Koninklijke Harmonie Heerlen)

Op initiatief van kapelaan Russel, toen werkzaam in de jonge parochie Heerlerbaan, werd op 1 mei 1918 de fanfare "St. Joseph" opgericht. De oprichtingsvergadering vond plaats op de hoeve "Oud Valkenhuizen", gelegen aan de Rukkerweg en bewoond door de familie Packbier. De jonge parochie Heerlerbaan vond het wenselijk, dat er, een muziekgezelschap zou komen om de erediensten mee op te luisteren. Leden werden er al vlug gevonden, maar muziek lezen was een ander verhaal. Onder leiding van het bestuur, de voorzitter P. Hundscheid, de secretaris W. Schmets en de Heren W. Packbier, A. Schlijpen en H. Heussen en nog enkele vrijwilligers, werd dit probleem ter hand genomen en het resultaat mocht er zijn. De vereniging bestond nauwelijks drie jaar toen men tijdens een weideconcours, in 1921 georganiseerd door de Staatsmijnen te Terwinselen, direct een eerste prijs met eervolle vermelding in de wacht sleepte. Dit zou de eerste van vele muzikale successen zijn. In 1937 werd de fanfare omgevormd tot harmonie. De naam bleef echter "St. Joseph".

ca. 1935 toen nog fanfare St. Joseph

Door de St. Joseph werd, met veel succes, aan vele concoursen deelgenomen. Deze reeks van successen leidde er toe dat Sint Joseph in 1970 landskampioen werd en promoveerde naar de ereafdeling. De harmonie promoveerde twee keer naar de afdeling superieur. De laatste keer in 2001.

In 2005 werden de eerste voorzichtige contacten gelegd met het KHO (Koninklijk Harmonie Orkest Heerlen-Centrum). Het eerste gezamenlijk optreden was tijdens de carnavalsoptocht van 2006 en de Streetparade in het kader van de Taptoe Heerlen. De samenwerking beviel beide verenigingen erg goed en een gezamenlijk concert, in het Royaltheater volgde. Op 31 december 2008 besloten de beide verenigingen dat ze samen verder zouden gaan. De Koninklijke Harmonie Heerlen was geboren en vaart sindsdien met 100 leden/muzikanten vanuit Heerlen-Zuid een nieuwe koers, voortbouwend op meer dan 175 jaar traditie en muziekgeschiedenis.

2.3. Doelgroepen

Om de sociale samenhang te verbeteren en de bewoners sterker te betrekken bij de gemeenschap streven wij ernaar om de volgende doelgroepen in zoveel mogelijk programmaonderdelen een rol te geven:

Bewoners

Voor de bewoners van de Heerlerbaan, jong en oud, is in de eerste plaats het feest bedoeld. Maar zij zijn ook de deelnemers aan de verschillende activiteiten, zij werken als vrijwilligers mee aan de programmering. Zij leveren de verhalen voor de Geschiedenis van de Heerlerbaan en voor het boek geschiedenis van de Heerlerbaan.

Op tal van manieren worden bewoners dus actief betrokken bij de viering, om zo de trots, de saamhorigheid binnen het stadsdeel en het onderling begrip te vergroten. Ze worden door middel van de (culturele) projecten uitgedaagd als partner en betrokken bij de ontwikkeling en bewustwording van dit Heerlense stadsdeel.

Bij verschillende evenementen en activiteiten uit het programma zullen Buurthulpen van Baanbrekend Werk worden ingezet als facilitaire medewerkers.

Verenigingen en vrijwilligers

Zonder de medewerking en inzet van het verenigingsleven met zijn leden en vrijwilligers is de organisatie en uitvoering van het programma '100 jaar Heerlerbaan' onmogelijk. Van een aantal projecten zijn diverse verenigingen en/of organisaties de trekkers. De verenigingen werken ook gezamenlijk aan culturele producties en evenementen. De verenigingen zijn de 'thuishaven' voor velen van alle leeftijden en sociale herkomst, zij zijn de plaatsen van binding, samenzijn, contacten en netwerken. Verenigingen zijn ook broedplaatsen van jong talent. Wij willen komen tot versterking en meer samenwerking van het verenigingsleven van de

Heerlerbaan. Proactieve verenigingen zoeken voortdurend naar mogelijkheden om in de buurt of wijk projecten en activiteiten te organiseren. Zwakke verenigingen ondernemen niets meer, raken verzuurd en voelen zich op den duur niet meer serieus genomen en stellen zich daardoor meer en meer defensief op of haken af.

Onderwijs

Leerlingen van de basisscholen worden in het schooljaar 2017/2018 intensief ingeschakeld om bij verschillende evenementen en activiteiten bejaarde bewoners en minder validen te begeleiden. De kinderen die de schooltuin verzorgen, kweken daar groente en kruiden die tijdens "Heerlerbaan aan tafel" worden gebruikt. In november 2018 presenteren de kinderen van de beide basisscholen de revue "Schatten van de Heerlerbaan" in Theater Heerlen. Studenten van Zuyd Hogeschool gaan in het kader van stages en onderzoeksopdrachten op de Heerlerbaan aan de slag.

Bedrijfsleven

Het bedrijfsleven wordt actief betrokken bij de Urbanweek welke gaat over de toekomstige ontwikkelingen van de Heerlerbaan. Ook voor de financiering en het beschikbaar stellen van faciliteiten zal een beroep op het bedrijfsleven worden gedaan.

3. Programma

Uitgangspunten

Bij de samenstelling van het programma zijn de volgende uitgangspunten leidend geweest:

1. Balans tussen aandacht voor de fysieke en sociaal-culturele aspecten;
2. Balans tussen aandacht voor het belang van Heerlerbaan voor de eigen bewoners en voor de stad Heerlen en de ontwikkelingen binnen Parkstad;
3. Balans tussen aandacht voor het verleden, het nu en voor de toekomst;
4. Aandacht voor viering en reflectie;
5. Deelnemers worden geconfronteerd met en leren omgaan en samenwerken met mensen die verschillen qua achtergrond, cultuur, opleiding, sociale positie, leeftijd, normen en waarden;
6. Kunstenaars en andere begeleiders worden uitgedaagd om hun talenten en hun manier van werken in een sociale context te plaatsen;
7. De projecten vinden plaats in de best mogelijk logistieke omstandigheden: deelnemers en vrijwilligers werken samen en worden begeleid door ervaren gedreven professionele kunstenaars en medewerkers.

1. Aftrap: 100 jaar Heerlerbaan

Datum:	zondag 25 juni 2017 (braderie Heerlerbaan)
Organisatie:	Stichting H100 + Oad Prinse
Financiering:	Gemeente/SBOH/diversen
Omschrijving:	Feestelijke aftrap 100 jaar Heerlerbaan door burgemeester R. Krewinkel en (wijk)wethouder B. Braeken. Presentatie programma, logo en website 100H Ontmoeting met organisatoren en deelnemers Muzikaal populair openingsconcert door Koninklijke Harmonie Heerlen
Locatie:	Plein winkelcentrum

2. Geloven: 100 jaar RK gemeenschappen op de Heerlerbaan

Datum:	2017/2018
Organisatie:	RK Parochies Heerlerbaan m.m.v. Stichting H100
Financiering:	eigen financiering
Omschrijving:	10 sep. 2017 Parochiefeest 10 dec. 2017 Kerstconcert 'Een nieuw leven' door en voor Heerlerbaan (koren, harmonie, vertellers).

3. Samen zijn: Ontmoet de wereld van de Heerlerbaan

Datum: zondag 7 januari 2018
 Organisatie: Stichting H100 + Koninklijke Harmonie Heerlen
 Financiering: SBOH, cultuurfondsen, sponsors

Omschrijving: Nieuwjaarstreffen
 Muziek is een wereldtaal
 m.m.v. harmonie, koren, solisten, dansgroepen, AZC.

4. Expositie: Canon "100 jaar Heerlerbaan"

Datum: januari t/m december 2018
 Organisatie: H100 + artistiek adviseur
 Financiering: SBOH, gemeente Heerlen, fondsen

Omschrijving: Samen dingen komen doen (een groeiende expositie) De bewoners van de Heerlerbaan zijn de doelgroep voor de canon. Zij worden de makers van de canon, ieder apart en allemaal samen. En als ze niet zelf komen, dan gaan we ze opzoeken daar waar ze zijn: op straat, in de buurt, in hun huizen en in gebouwen waar ze samenkomen, in het groen, op het plein, in de supermarkt, achter hoeken en gaten. Wij willen ze leren kennen, met hen praten, hun geschiedenis leren, hun foto's en films bekijken en naar hun verhalen luisteren. Maar het liefst nodigen wij hen uit actief mee te werken aan de canon van de Heerlerbaan.

Foto's, verhalen en presentaties worden permanent uitgebreid door de bewoners van de Heerlerbaan.

Locatie: Bibliotheek/Flash Vullingsweg Heerlerbaan

5. Boek: Heerlerbaan vroeger.....

Datum: Presentatie bij de afsluiting in januari 2019
 Organisatie: H100 in samenwerking met Rijckheyt + Het Land van Herle
 Redactie: Rijckheyt + redactie van diverse inwoners van de Heerlerbaan
 Financiering: Rijckheyt, Het Land van Herle, Historisch Goud

Omschrijving: Niet alleen stedenbouwkundige en architectonische aspecten maar ook het sociale leven, bijzondere gebeurtenissen, bekende persoonlijkheden, nieuwe ontwikkelingen, etc.

Foto's door Fotoclub Heerlerbaan + oude foto's

6. Passie Heerlerbaan "Jesus Christ Superstar"

Datum:	Zondag 25 maart 2018 (Palmzondag) in St. Josephkerk Maandag 2 april 2018 (2 ^e Paasdag) in Pancratiuskerk
Organisatie:	Koninklijke Harmonie Heerlen + Popkoor Ut Koer
Financiering:	Gemeente Heerlen, SBOH, cultuurfondsen, sponsors
Omschrijving	Musical met thema binden en samenwerken Concertante uitvoering m.m.v. Koninklijke Harmonie Heerlen, jong talent, MK Polyhymnia, Popkoer Ut Koer, Dameskoor Pure Voices en anderen.

7. Festival 'Beleef Heëlebaan'

Datum:	zaterdag 23 en zondag 24 juni 2018
Organisatie:	Stichting H100 + Oad Prinse CV Soeplummele Regie: Jos Zandvliet
Financiering:	SBOH, gemeente Heerlen, cultuurfondsen, sponsors
Omschrijving	<p>Zaterdagavond: Moonlight Heerlerbaan Koninklijke Harmonie Heerlen Solisten o.a. Wendy en Heerlerbaanse artiesten.</p> <p>Zondag i.s.m. jaarmarkt Winkelcentrum/Caumerbron/Zorgcentra met diverse podia muziekverenigingen, seniororkesten, jeugdorkesten, koren, bands, scouting, sportdemo's, straattheater, kunstmarkt, Heerlerbaan in beeld, speurtocht/wandeling, etc.</p> <p>Muziek door orkesten van oud dirigenten St. Joseph. Ron Daelemans- Harpe Davids, Guido Swelsen – Fanfare Elsloo, Harry Schaeps – Musikverein Eifelklänge.</p> <p>Festival drum- en fluit/tamboerkorpsen – optocht + optredens i.s.m. Pr. Marijke. Korenfestival i.s.m. MK Polyhymnia</p> <p>Sportief Turn en dansdemo's i.s.m. Marathon Straatvoetbaltoernooi i.s.m. RKHBS</p> <p>Jong en oude Urban wijkfestival door en voor jongeren i.s.m. Alcander Senioren dag Heerlerbaan</p> <p>Ontdekken Speurtocht/kunstwandeling i.s.m Scouting Don Bosco Expositie 'Canon van Heerlerbaan'</p>

8. Heelerbaan voor elkaar: Aan tafel

Datum:	juni/juli 2018
Organisatie:	LKV (Vrouwenbeweging Heerlerbaan) en bewoners
Financiering:	Gemeente Heerlen (straatactiviteiten)
Omschrijving:	<p>Het Vrouwengilde en andere bewoners bereiden gezamenlijk een maaltijd. Op straat worden lange tafels gedekt en wordt met elkaar gegeten. De start is op zondag 24 juni 2018.</p> <p>Heerlerbaan aan tafel wordt niet op één dag, maar in estafettevorm, gedurende eind juni/begin juli 2018 georganiseerd. Tal van bekende Parkstad koks en kookclubs zullen worden ingezet bij de bereiding van de maaltijden. Bewoners met verschillende culturele achtergronden ontmoeten elkaar, leren van elkaars kookkunsten, wisselen recepten uit en proeven van de resultaten.</p>

9. Urban Stones 'Verhalen van de Heerlerbaan'

Datum:	28 augustus t/m 2 september 2018
Organisatie:	Cultura Nova i.s.m. Jos Zandvliet
Financiering:	Cultura Nova
Omschrijving:	<p>Artistiek leider Jos Zandvliet en een jonge regisseur doorkruisen de Heerlerbaan vanaf maart 2018 met presentaties, kleine voorstellingen en urban happenings en gaan met de bewoners van de Heerlerbaan op zoek naar verhalen van de Heerlerbaan. Urban Stones is een samenwerking van jonge theatermakers van Cultura Nova, VIA Zuid en getalenteerde kunstenaars uit diverse disciplines en (aankomende) amateurkunstenaars. Jos Zandvliet en de jonge regisseur willen een Heerlerbaanse hutspot maken van herinneringen en recepten van nu.</p>

10. Urbanweek: 100 jaar Sociale woningbouw Heerlerbaan

Datum:	Najaar 2018
Organisatie:	H100, Weller, IBA, Schunck*Architectuur
Financiering:	Weller + IBA
Omschrijving:	<p>Symposium sociale woningbouw in Parkstad Werkplaats duurzame ontwikkeling Heerlerbaan i.s.m. bewoners, bedrijfsleven en andere belanghebbenden o.l.v. diverse ontwerpers Architectuurwandeling Heerlerbaan.</p>

11. Jongerenrevue 'Schatten van de Heerlerbaan'

Datum:	November 2018
Organisatie:	H100 + basisonderwijs Heerlerbaan
Script/regie:	Jos Zandvliet
Financiering:	SBOH, gemeente Heerlen, fondsen, sponsors
Omschrijving:	Kinderen van de Heerlerbaan maken kennis met Theater Heerlen en voeren de sprookjesachtige familiervue '100 jaar Heerlerbaan' uit. Met theater, dans, muziek, circus..... Onder de hoede van professionele kunstenaars maken zij een een totaalspektakel waarvan het geheel moeiteloos de som der delen overstijgt.

'Schatten van de Heerlerbaan' is een samenwerking van de basisscholen Tovercirkel en Windwijzer, Schunck, Alcander, stichting Jeugdcarnaval Heerlerbaan, het Jeugdorkest van de Koninklijke Harmonie Heerlen en ouders van deelnemende kinderen.

12. Afsluiting 100 jaar Heerlerbaan

Datum:	Zondag 6 januari 2019
Organisatie:	H100
Financiering:	Gemeente/SBOH
Omschrijving	Nieuwjaarstreffen + afsluiting m.m.v. harmonie, koren, solisten, dansgroepen, AZC muziekproject, kinderen van de basisscholen Presentatie boek Heerlerbaan vroeger.....

13. Kunstwerk 'de bron'

Datum:	Onthulling najaar 2018
Organisatie:	Projectgroep kunst
Artiestiek coördinator:	Jos Zandvliet
Financiering:	Gemeente/IBA/SBOH/fondsen/sponsors
Omschrijving:	Fontein 'de bron' bij bronnengebied Caumerbron/Oranjehof Een fontein heeft een bindende kracht. Een fontein brengt mensen bij elkaar, zet kinderen aan tot spelen, lokt verliefde

paartjes, kortom: zij stimuleert geheel vanzelfsprekend het gevoel van gemeenschap.

De fontein van de Caumerbron vertelt iets over de plek waar zij staat. De 'bron' van de Heerlerbaan de Caumerbron. Over de geschiedenis van de Heerlerbaan en over mensen die er wonen en ooit gewoond hebben. De fontein slaat een brug tussen de complexe globale wereld van nu en de geschiedenis van een plaats en een bevolking.

Het moet:

- Een bijzonder onderscheidend kunstproject zijn;
- Een sociaal project zijn. Het moet het kunstwerk worden gemaakt door de bewoners van de Heerlerbaan;
- Cultuurbeleving zijn voor de bewoners en bezoekers van de Heerlerbaan

14. Kunstcollectie Jac Defauwes in Bonnefantenmuseum

Datum:	14 oktober 2017 – medio maart 2018
Organisatie:	H100 + Bonnefantenmuseum
Plaats:	Bonnefantenmuseum Maastricht
Financiering:	H100 + Bonnefantenmuseum
Omschrijving	Expositie kunstcollectie Jac Defauwes, inwoner van Heerlerbaan Educatieproject kunst verzamelen i.s.m. basisscholen (groep 7 en 8) Heerlerbaandag in Bonnefantenmuseum met literatuur, poëzie, muziek.

15. Café Podium Heerlerbaan

Datum:	6x op zondagmorgen (12.00 – 14.00 uur) in 2018
Organisatie:	H100 + SBOH
Plaats:	Gemeenschapshuis Caumerbron
Redactie:	nader benoemen
Financiering:	H100
Omschrijving:	Het podium van de Heerlerbaan voor het vrije woord, afwijkende meningen en nieuwe denkbeelden. Als kweekplaats voor ideeën en nieuwe initiatieven is het dé ontmoetingsplek voor de Heerlerbaan tijdens 100H. Zo ontstaat er draagvlak onder een breed publiek en de participatie van een zo groot mogelijke groep mensen.

16. Plusprogramma

Het basisprogramma vormt de onderlegger van 100H. Het **plusprogramma** biedt de mogelijkheid aan partijen op de Heerlerbaan om zich met eigen initiatieven aan te sluiten bij de doelstellingen van H100 en eigen ideeën te realiseren in het kader van bijzondere jubilea of evenementen.

4. Organisatie en financiering

Stichting

De uitvoerende organisatie van H100 ligt in handen van de stichting '100 jaar Heerlerbaan'. Naast vertegenwoordigers van het verenigingsleven neemt de Stichting Buurtontwikkeling Heerlerbaan (SBOH) zitting in het stichtingsbestuur. De stichting zal in eerste instantie zorg dragen voor het kernprogramma en de financiering van H100. De stichting bestaat uit de volgende bestuursleden:

Pé Diederer	- voorzitter
Chantal Keijdener	- secretaris (Popkoor Ut Koer)
Peter Drissen	- penningmeester (Speeltuin 't Baanrakkertje)
Ger Seetsen	- canon + boek (SBOH)
Bert Bremen	- programmacoördinatie (Koninklijke Harmonie Heerlen)
Mathieu Mertens	- programmacoördinatie (VV De Hingste)
Rob Henquet	- programmacoördinatie (St. Josephparochie)
Rob van Hugten	- PR (adviseur)

Ambassadeurs

Wie waren en zijn de mensen die gebouwd hebben en nog bouwen aan en voor de gemeenschap van de Heerlerbaan. Ondernemende burgers die onbetaald een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan het sociale leven van het stadsdeel. Wij brengen ze bij elkaar, luisteren naar hun motivatie, prestaties en passie voor wat zij presteerden. Onze ambassadeurs leggen wij in de watten en wij vragen hen om met ons verder te bouwen aan hun 'warme nest'.

Het bestuur van de Stichting 100 jaar Heerlerbaan benadert op basis van het programma vanaf eind 2016 organisaties, fondsen en personen die een bijdrage kunnen leveren aan de realisatie ervan. De verdere invulling van het programma zal op basis van hun inbreng nog kunnen groeien en wijzigen.

Op dit moment hebben de volgende partijen medewerking en/of financiering toegezegd: Gemeente Heerlen, SBOH (Stichting Buurtontwikkeling Heerlerbaan), Woningcorporatie Weller, Schunck en Cultura Nova.

Praktische organisatie

Voor de praktische organisatie, coördinatie en productie van de verschillende onderdelen zullen organisaties, verenigingen en personen worden aangetrokken. 100 jaar Heerlerbaan wordt mede mogelijk gemaakt door vrijwilligers die geen financiële vergoeding verwachten. Bijzonder aan deze groep is, dat zij voor een groot deel bestaat uit (verenigings)vrijwilligers die vanuit een groot enthousiasme voor de Heerlerbaan mee willen helpen. Bijzonder is ook dat in eerste contacten met leden van het Comité van Aanbeveling, verschillende ondernemers en professionals eenzelfde enthousiasme werd ondervonden. Zij vinden het vanzelfsprekend hun medewerking te verlenen aan de realisatie van het programma.

Service en informatiedesk

Vanaf begin 2018 zal in Schunck*Bibliotheek/FLASH aan de Vullingsweg de service en informatiedesk H100 operationeel zijn. Hier is informatie over 100 jaar Heerlerbaan verkrijgbaar.

Artistiek leider

Jos Zandvliet is theatermaker en muzikant/componist die met enthousiasme en een overvloed aan ideeën mensen met elkaar verbindt en bruggen bouwt tussen organisaties. Hij is het artistieke hart van de community art projecten van stichting ACCU. Jos Zandvliet was 30 jaar kernlid van DOGtroep (performance-theatergroep) die in Nederland en het buitenland locatievoorstellingen maakte in samenwerking met beeldend kunstenaars, muzikanten, acteurs, jong talent en plaatselijke amateurs.

Jos Zandvliet zal zich in de gemeenschap van de Heerlerbaan nestelen. Bewoners, verenigingen en basisscholen worden uitgenodigd om samen met de artistiek leider de inhoud van de kunstprojecten vorm te geven. Hij zal zich laten inspireren door de lokale geschiedenis, verhalen van bewoners, oude mythes en de fysieke mogelijkheden van de locaties om tot inhoudelijke startpunten te komen van de theatrale gebeurtenissen. Kunst als vitaal middel om mensen te verbinden met hun eigen expressieve kracht en om de sociale samenhang op de Heerlerbaan te versterken.

Jos Zandvliet zal daarnaast als coach optreden voor de jonge makers van VIA Zuid en zo jong talent de gelegenheid te bieden om community art in de praktijk mee te maken.

5. Communicatie

De communicatie rond H100 heeft een belangrijke functie om de doelstellingen te bereiken. Een goede wisselwerking tussen de communicatie in de voorbereiding en de uitvoering van programma-activiteiten is van belang. De navolgende communicatiestappen staan gepland:

2017

Eerste kwartaal

Opstellen communicatie- en marketingplan;

Een voorlopige, compacte website gaat online, met basisinformatie over 100H;

Ontwerpen beeldmerk H100.

Tweede kwartaal

De eerste uitvoeringsfase van het communicatie- en marketingplan start;
Zondag 25 juni presentatie beeldmerk en programma H100.

2^e Halfjaar

Uitvoering communicatie- en marketingplan.

2018

Uitvoering communicatie- en marketingplan.

6. Planning – tijdpad

2016

Vooronderzoek, zoeken draagvlak, benadering organisaties/verenigingen, voorgesprekken, planvorming en eerste inhoudelijke gesprekken, inrichten organisatie (o.a. stichting, projectgroepen), uitwerken projectplan en voorbereiding project.

2017

Eerste kwartaal:

Vaststellen communicatie- en marketingplan;

Benaderen financiers, fondsen en sponsors;

Benaderen uitvoerende partijen en formeren werkgroepen met verenigingen, organisaties en bewoners;

Vorbereidingen voor het hoofdprogramma.

Tweede kwartaal:

Benaderen financiers, fondsen en sponsors;

Uitwerken programma's en organisaties per onderdeel;

Website gereed, promotiemateriaal, persbenadering.

Derde/vierde kwartaal 2017

Benaderen financiers, fondsen en sponsors;

Vorbereiding en uitvoering programma's

2018

Vorbereiding en uitvoering programma's

2019

Evaluëren en presentatie boek en overige publicaties/dragers.